

Cioce Magdute ir mana vasar

Tik par kel's kiems cioces Magdutes gryč'. Magdute škaredna karakteria, a jas vyrs, Tapaliuks, prijimns žmagel's, gera gatunka, lōns. Net navatn, kad abud sutar' pa vien stog.

– Trauk už klemkas, durys valio, - girdžias Magdutes bals. Aš įvirstu vidun. Senə nebuovys, bet vis rūp' Adamėl's, jų anūks, iš sostines atvažiavys pasikeminēt'.

– Ale matə, koks kundzeravots kaiminkas zenkel's, visus unt mamu atsidavis. Ir išsičiustijis' visus, kėp unt atlaidų, nesvarb, kad glytę bėg! - juokias Magdute. Dobrs, a buva toks visai špingaliets. Gerə, kad susibunčiovojat su Adamėl', nebus jam tėp nabod. Gal' akvatij pieną atsigert', ar maslionkų? Petų virs' tarp puodą mesas kavalkų, gaidžią skilvelių, galėsi ir tu pavalgyt' kart. Tė kur tas Adamėl's blakutinėj, gal' pilvų paliasava, kadə kadžių išėja no prėslą kiaušinių paieškat'?

Gryčion įvein dėde. Magdute ir vėl' su sava litanijom:

– Tigr Dieva aplaidž', Topol', runkas maknotas a jo pre stala, aik nusimazgok. Pavalgys aik lazaunį sutvarkyk, pavalkų sumatus surišk. Reiks kinkyt' arklį, nečėsus bus. Napielnikə vis', sidokl's valiojas, čečkarne ne vieto. Ir kiek kartų sakio nepjauk įžumbə lintų, kėp padlagų dėsi, sugadinsi lints. Ir lopetas ir kiaulvedrė išmėtyt', vis žėdnų kart sakyk ir sakyk. Reik' priguls dirbt', tadum ir turėsi, a ne durnių valiot'. Atamen', ryt bulbas reik' atsivagot', kad tik graži pagad būt, a tė įkišė takion linmarkon, dabar jims ir supus, kū valgis'?

Įlak' vidun Adamėl's, runko kiaušinė, ar tik nebus paperūs, iš po perekšlas vištas, takia apsitryni, pamyslijo. Nespėjam parsimest' kelės žodžės Magdute jo kamandavoj:

– Adomėl', ləkit abud parkelt' teliūką, už kutes pririšts, daug nekelkit par pusį linciūgą ir pagirdykit, išrūgų viedrs premenė stov'. Barbark šal' gul'. Paskio cibūlių laiškų priskinkit petum, sutaisys' su smeton. Tadum galėsit da serbintų pasirašyt', mačio jo prėji. Tėvai, punčiaks duok užčiravos', kiauras visas, pre darbą įsigadis. Kas či par smarve, no tavi? Vėl' būs' kokia šamarliaka prisigėris kakian sabuntujan papuolys'! Tėp begerdams ir anan svietan išeis'. Pamyslik, visus kaims baigi išmirt', va praito nedėlio vienų nabašnikų ir pakavojam. Gėrė, neklausė ir Amen.

Nebemožn sulaukt', kadu Magdute nustos sava vyrų pilavot'. Pasičimp už runkas Adamėlį ir lakiam pas teliukų. Aidamūs par diendaržį da gaidį pašydinam. Ans vejas, a mes iš žemes grumstų apmėtam nabagų. A kėp kitėp, da įsiseks blauzdon, kėp anų vasarų.

Nedrūsė Adamėl's prein pre teliuką ir banda jį pakelt', teliuks puol laižyt's ir visėp dūkt'. Adamėl's jo gul' unt žemes šal' kukurbezdeliā, šarkakojų ir kepaliešiā krūmā. Aš leipst jokəs, ar gi Adamėl's žina, kad ne pakel't reik' teliukų, a parkelt'.

Guliam aukštielnikūs abud pievaj, a ti visoke vabaliukai rapinėj. Va ir Dieva karvyte, užrapoja unt pirštą ir skrend aukštyn. Bus ger pagad ryt ir dėde galės bul'bus atarinēt'.

Jo girdžias, kėp Magdute šauk' petų, a pas ciocį labai viskus skan, gal' ležiūvį praryt'. Žino, kad iš etažėrkas da ir kermošios cukierkų atneš. Kad tik da ilgə nesibaigt šito, žiaurė ger vasar.

Diktanto tekstas parašytas bendrine lietuvių kalba (pastaba: tai tik vienas iš variantų, kaip buvo galima parašyti)

Teta Magdutė ir mano vasara

Tik per kelis namus tetos Magdutės troba. Magdutė bjauraus charakterio, o jos vyras, Topoliukas, mielas žmogelis, gero būdo, lėtas. Net keista, kad abu sutaria po vienu stogu (gyvendami).

– Trauk, už durų rankenos, durys neužrakintos,- girdisi Magdutės balsas. Aš įvirstu į vidų (vidun). Seniai nebuves, bet vis rūpi Adomėlis, jų anūkas, iš sostinės atvažiavęs pasisvečiuoti.

– Ale matai, koks garbanotas kaimynės berniukas, visas į mamą atsigimęs. Ir išsipuošęs visas, kaip per atlaidus, nesvarbu, kad snarglys bėga!- juokiasi Magdutė. Užaugęs, o buvo visai dar mažas. Gerai, kad susidraugavot su Adomėliu, nebus jam nuobodu. Gal nori pieno atsigerti, ar pasukų? Pietums bus puode virtas mėsos gabalas, gaidžio skrandelių – galėsi ir tu kartu pavalgyti. Bet kur tas Adomėlis blaškosi, gal pilvą paleido? – jau senokai išėjo ant šieno kiaušinių ieškoti.

Į trobą įeina dėdė. Magdutė ir vėl kalba, kaip kokią litaniją:

– Tikra Dievo nelaimė, Topoli, rankos purvinos, o jau prie stalo – eik nusiplauk. Pavalgęs eik pašiūrę sutvarkyk, pavalkų virves surišk. Reikės arklį kinkyti – ne laikas tada bus. Dildės, galastuvas mėtosi, kopūstų pjaustyklė ne vietoje. Ir kiek kartų sakiau, nepjauk įstrižai lentų, kaip grindis dėsi, sugadinsi lentas. Ir kastuvai, ir kiaulviedriai išmėtyti, kas kartą vis sakyk ir sakyk. Reikia daug dirbti, tada ir turėsi, o ne tinginiauti. Atsimeni, rytoj bulves reikia atarti, kad tik gražus oras būtų, o tai įkišai tokioje šlapioje žemėje, dabar gali supūti, ką valgysi?

Įbėga į vidų Adomėlis, rankoje kiaušiniai, ar tik nebus užperėti, iš po perekšlės vištos, tokie apsitrynę, pagalvojau. Nespėjome pasikalbėti, o Magdutė jau įsakinėja:

– Adomėli, bėkit abu perkelti veršiuką, už tvarto pririštas, daug nereikia, tik per pusę grandinės ir pagirdykit, pasukų kibiras priemenėje (prieangyje) stovi. Medinis kūjis šalia guli. Paskui svogūnų laiškų priskinkite pietums, sumaišysiu su grietine. Tada galėsite serbentų prisirašyti, mačiau jau prisirpę. Tėvai, kojines duok užadysiu, kiauros visos, prie darbo pravers. O kas per kvapas nuo tavęs? Vėl būsi brogos (marmalo) prisigėręs kokiam suėjime! Taip begerdamas ir į aną pasaulį iškeliausi. Pagalvok, visas kaimas baigia išmirti, štai, praėjusią savaitę vieną velionį palaidojome. Gėrė, neklausė ir Amen.

Nebegalime sulaukti, kada Magdutė baigs savo vyrą pjauti. Pačiumpu už rankos Adomėlį ir bėgame pas veršiuką. Eidami per diendaržį, dar ir gaidį paerziname. Jis vejasi, o mes iš žemės grumstų apmėtome vargšą. O kaip kitaip, dar įsisėgs į blauzdą, kaip aną vasarą.

Nedrąsiai Adomėlis prieina prie veršiuko ir bando jį pakelti, veršiukas ima laižytis ir dūkti (siautėti). Adomėlis jau guli ant žemės šalia kukurdvelkio, garšvų ir varnalėšų krūmo. Aš juokiuosi – ar gi Adomėlis žino, kad ne pakelti reikia veršiuką, o perkelti.

Gulime aukštiekninki abu pievoje, o ten visokie vabaliukai ropinėja. Štai ir boružė (Dievo karvytė) užropoja ant piršto ir skrenda aukštyn. Bus geras oras rytoj, galės dėdė bulves atarti (apkausti).

Jau girdisi, kaip Magdutė šaukia pietų, o pas tetą viskas labai skanu, gali liežuvį praryti. Žinau, kad iš indaujos (knygų lentynos) dar ir kermošiaus saldainių atneš. Kad tik dar ilgai nesibaigtų šita, labai gera vasara.